

Geleidebrief informatief

Naam voorstel 15017379	Brief GS van 1 december 2015 met aanbieden Koers 2016 van NV Westerscheldetunnel		
Betreft vergadering	Commissie Bestuur		22 januari 2016
Te verzenden aan	Commissie Bestuur via iBabs		
Verzenddatum	7 januari 2016		
Commissiegriffier	Margreeth Trimpe	0118 - 63 14 37	me.trimpe@zeeland.nl
Statenadviseur	Simon de Visser	0118 – 63 15 94	s.de.visser@zeeland.nl
Inhoudelijk ambtenaar	Martin Wissekerke	0118 – 63 11 67	aw.wissekerke@zeeland.nl
Verantwoordelijk bestuurder	A.J. van der Maas		

Inhoudelijk	
Aanleiding	Vaststelling van beleidsdocument Koers 2016 in AVA van 12 november 2015
Bevoegdheid	GS
Wat stellen GS voor?	Kennis te nemen van beleidsdocument Koers 2016
Toelichting	<p>Een aantal voor PS relevante punten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het tarief 2016 wordt, afwijkend van het tarievenbeleid, niet verhoogd met 2%. Dit is mogelijk door het hogere aantal passages in 2015 dat structureel doorwerkt; • In 2016 wordt de aandeelhoudersstrategie uitgewerkt; • De NV Westerscheldetunnel krijgt een vrijstelling voor de vennootschapsbelasting; • Voorbereidingen worden getroffen voor de renovatie in 2017 en 2018 van de belangrijke tunneltechnische systemen;
Kosten en dekking	Het dividend van de Westerscheldetunnel is niet vrij besteedbaar. Het geld wordt gebruikt om de bouw en exploitatie van de Sluiskiltunnel te betalen en om de aankoop van de Westerscheldetunnel terug te verdienen.
Overige informatie	

15017369

bericht op brief van:

de voorzitter van Provinciale Staten
t.a.v. de statengriffier

uw kenmerk:

ons kenmerk: 15017118

afdeling: Financiën

bijlage(n):

behandeld door: P.M. Nouwens

doorkiesnummer: 0118-631722

onderwerp: Aanbieden Koers 2016 van N.V. Westerscheldetunnel
aan Provinciale Staten

PROVINCIE ZEELAND	
AFD. 56	AMBT.
AFD. TERMIJN	Joosse
DATUM	- 1 DEC. 2015
DOC.NR.	15017369
ZAAK NR.	
CLASS.	

verzonden: - 1 DEC. 2015

Middelburg, 1 december 2015

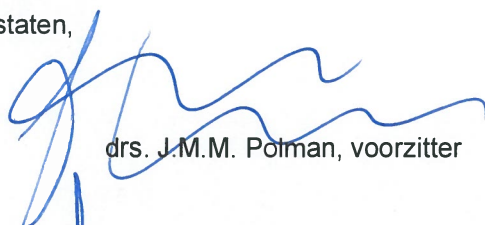
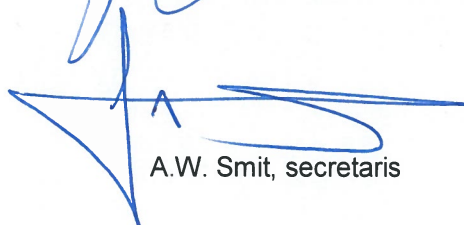
Geachte voorzitter,

Hierbij zenden wij u het beleidsdocument Koers 2016 van de N.V. Westerscheldetunnel. Het beleidsdocument bevat de belangrijkste doelstellingen van de N.V. Westerscheldetunnel voor het komende jaar en de meerjarenbegroting voor 2017 – 2020. Het beleidsdocument is behandeld tijdens de algemene vergadering van aandeelhouders van de N.V. Westerscheldetunnel op 2 december 2015 en inmiddels gepubliceerd.

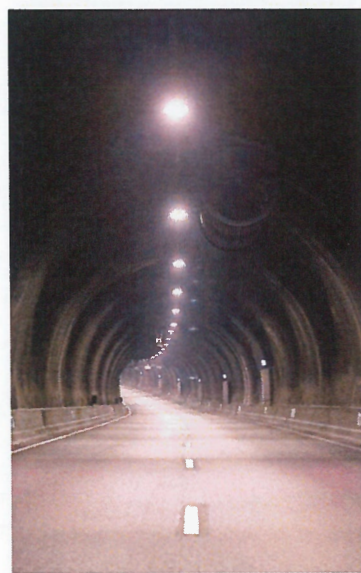
Wij stellen u voor het beleidsdocument ter kennisname voor te leggen aan de leden van Provinciale Staten.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,

drs. J.M.M. Potman, voorzitter
A.W. Smit, secretaris

KOERS 2016

N.V. Westerscheldetunnel - Beleidsplan 2016

2 december 2015 - NV2015.49292

Inhoudsopgave

1. Voorwoord
2. Kerncijfers
3. Profiel
4. Ontwikkelingen
5. Belangrijkste activiteiten N.V. Westerscheldetunnel
6. Belangrijkste activiteiten Sluiskiltunnel
7. Verkeersprognose
8. Tarieven
9. Movenience
10. Financiën
11. Risicoparagraaf

1. Voorwoord

Op 23 mei 2015 reed het eerste verkeer door de Sluiskiltunnel. Hiermee werd een mijlpaal bereikt waar de N.V. Westerscheldetunnel (WST) al lang geleden voor aan de wieg heeft gestaan. Het kunnen realiseren van de Sluiskiltunnel was in 2009 de belangrijkste reden voor de Provincie Zeeland om de aandelen van de WST van de Staat over te nemen.

In het najaar van 2014 heeft de Provincie Zeeland voor het eerst sinds de aandelenoverdracht een aandeelhoudersstrategie voor de WST gepresenteerd. Het statenvoorstel over de aandeelhoudersstrategie van de WST is vervolgens op 13 februari 2015 door Provinciale Staten vastgesteld. Uitwerking van de in de strategie genoemde varianten moet in samenspraak met de directie en Raad van Commissarissen van de WST nog ter hand genomen worden. Behandeling van de strategie in Provinciale Staten wordt in het voorjaar van 2016 verwacht. Het is evident dat de verschillende keuzes in meer of minder mate invloed hebben op de bedrijfsstrategie van de WST en daarmee op de belangen van medewerkers en klanten.

In de voorliggende begroting is het tarief voor 2016 niet verhoogd omdat met het hogere aantal passages in 2015 (wat doorwerkt in de jaren daarna) en een gelijkblijvend tarief in 2016 ruimschoots aan de huidige door de Provincie geformuleerde doelstelling kan worden voldaan. Daarmee wordt afgeweken van het in 2013 vastgestelde tarievenbeleid waarin voor 2016 een stijging van de tarieven met 2% was voorzien. In feite wordt er op deze manier een 'tussenjaar' gecreëerd in afwachting van de uitwerking van de aandeelhoudersstrategie.

In de periode van 1 januari 2017 tot 30 juni 2018 wordt er gewerkt aan de renovatie van tunnel technische systemen in de Westerscheldetunnel. Het is een grote uitdaging om tijdens de uitvoering van deze werkzaamheden de overlast voor de weggebruiker zoveel mogelijk te beperken. Als er al extra afsluitingen nodig zijn, dan zullen deze in de nachtelijke uren plaatsvinden en is er, net als tijdens een reguliere onderhoudsnacht, tegenverkeer mogelijk. Dit project vergt een zorgvuldige voorbereiding met de aannemer. De voorbereidingen hiervoor zijn in 2015 al begonnen en zullen ook in 2016 de nodige inspanningen vergen.

Harald Schoenmakers,
algemeen directeur

2. Kerncijfers

	2014	2015*	2016
Beschikbaarheid			
Geen onregelmatigheden (%)	98,3	98,2	98,0
Verkeer			
Passages per jaar	6.101.866	6.252.161	6.377.207
Passages per dag (gem.)	16.717	17.129	17.424
Passages t-tag	4.140.097	4.210.158	4.294.362
Passages t-tag (%)	67,8	67,3	67,3
Passages veelgebruikers	1.070.854	1.119.036	1.141.417
Passages veelgebruikers (%)	17,5	17,9	17,9
Passages tolvrije dagen	107.933	107.870	110.029
Financiën			
Tolopbrengsten (x € 1 mln.)	27,7	28,3	29,0
Gemiddelde opbrengst passage (x €)	4,54	4,54	4,55
Personeel			
Bezetting (fte.)	64,8	61,9	61,0
Ziekteverzuim (%)	4,9	2,5	3,0

**prognose*

3. Profiel

De WST werd op 11 november 1998 opgericht om de Westerscheldetunnel te bouwen en te exploiteren. De bouw is succesvol afgerond in 2003 en sindsdien draagt de WST de verantwoordelijkheid voor het beheer, onderhoud, verkeers- en incidentmanagement van de Westerscheldetunnel, de toeleidende wegen en de inning van tol. Vanaf 22 mei 2015 is de WST namens de Provincie Zeeland tevens de beheerder van de Sluiskiltunnel. De Provincie Zeeland is de enige aandeelhouder van de WST.

Sinds 1 januari 2010 luidt de missie van de WST als volgt:

"Het streven naar optimale dienstverlening tegen zo laag mogelijke tarieven"

Om inhoud te kunnen geven aan deze missie zijn een aantal speerpunten van beleid geformuleerd. Veiligheid heeft uiteraard de hoogste prioriteit. Met twee afzonderlijke tunnelbuizen, dwarsverbindingen om de 250 meter en goed ingerichte hulpposten om de 50 meter behoren zowel de Sluiskiltunnel als de Westerscheldetunnel tot de veiligste tunnels van Europa. Onze operators bewaken de tunnels 24 uur per dag met behulp van moderne apparatuur. Zo kunnen onze klanten niet alleen snel, maar vooral met een gerust gevoel passeren.

Daarnaast streeft de WST naar een zo hoog mogelijke beschikbaarheid van het gehele tracé. Beide tunnels en de toeleidende wegen vormen immers een bovenregionale verbinding tussen Goes in het noorden en Gent in het zuiden. Jaarlijks kiezen meer dan zes miljoen passanten voor de Westerscheldetunnel. Daarnaast passeren er ruim vijf miljoen voertuigen de Sluiskiltunnel.

Zeeland blijft de komende jaren in beweging om haar noord-zuidverbinding verder te optimaliseren. De Provincie Zeeland is in 2014 gestart met de uitvoeringswerkzaamheden in het kader van de verdubbeling van de Sloeweg en in mei 2015 is de Sluiskiltunnel onder het Kanaal van Gent naar Terneuzen geopend. Volgens de huidige planning worden de werkzaamheden aan de Sloeweg, met uitzondering van de definitieve aansluiting aan de Westerscheldetunnelweg, afgerond in 2016. Daarna volgt de verdubbeling van de Tractaatweg, die naar verwachting in 2018 wordt afgerond.

4. Ontwikkelingen

Vennootschapsbelasting

De WST is op dit moment vrijgesteld van het betalen van vennootschapsbelasting, omdat de vennootschap 100% eigendom is van een overheidsorgaan. Op 21 mei 2013 heeft de Staatssecretaris van Financiën op aandringen van de Europese commissie (EC) schriftelijk aangegeven voornemens te zijn de wet te wijzigen zodat deze per 1 januari 2016 in werking zou kunnen treden.

De nieuwe wetgeving is erop gericht dat overheidsbedrijven die economische activiteiten uitoefenen op dezelfde wijze als private bedrijven aan vennootschapsbelasting zullen worden onderworpen. Op Prinsjesdag 2014 is het wetsvoorstel 'Modernisering VPB-plicht overheids-ondernemingen' gepubliceerd. In de memorie van toelichting worden de gesprekken benoemd die de WST met het Ministerie heeft gevoerd en is opgenomen dat de WST een duidelijk voorbeeld is van een privaatrechtelijke rechtsvorm die overheidstaken op basis van wetgeving (Tunnelwet Westerschelde) verricht. Daarom zou de WST aanspraak moeten kunnen maken op vrijstelling van Vennootschapsbelasting.

Het wetsvoorstel is op 26 mei 2015 door de Eerste Kamer aangenomen. Daarna is door de WST contact opgenomen met het Ministerie van Financiën om na te gaan hoe vanuit de Memorie van Toelichting kon worden gekomen tot een definitieve vrijstelling. Vervolgens is een verzoek ingediend bij de belastingdienst. Op 27 juli heeft de belastingdienst bevestigd dat de WST terecht een beroep doet op de vrijstelling in de nieuwe wetgeving voor wat betreft de activiteiten die voortvloeien uit de Tunnelwet Westerschelde.

Veiligheidsbeheerplan Westerscheldetunnel

De Westerscheldetunnel is in 2003, toen er nog geen specifieke 'tunnelwetgeving' voorhanden was, geopend op grond van een gebruiksvergunning die is afgegeven door de gemeenten Borsele en Terneuzen. In 2006 werd de Wet aanvullende regels veiligheid wegtunnels (Warvw) van kracht, die per 1 juli 2013 is herzien. In deze wet is onder andere opgenomen dat de WST uiterlijk per 1 januari 2019 moet beschikken over een veiligheidsbeheersplan zodat, conform de Warvw, een formele openstellingsvergunning kan worden afgegeven door de gemeenten Borsele en Terneuzen.

Op 12 mei heeft de gemeente Terneuzen voor de Sluiskiltunnel een openstellingsvergunning afgegeven. De WST heeft er voor gekozen om in 2015 ook een veiligheidsbeheerplan voor de Westerscheldetunnel op te stellen, om vervolgens een openstellingsvergunning aan te kunnen vragen. De vergunning wordt in het vierde kwartaal van 2015 verwacht en vervangt daarmee de huidige gebruiksvergunning.

Aandeelhoudersstrategie

In februari 2015 heeft de provincie Zeeland de aandeelhouderstrategie voor de WST vastgesteld. Daarin zijn het doel en legitimatie van publiek aandeelhouderschap, beheersmaatregelen en de invulling van het aandeelhouderschap opgenomen. Ter verdere invulling daarvan is de provincie voornemens om in samenspraak met de directie en Raad van Commissarissen van de WST onderzoek te doen naar varianten van het aanhouden van de deelneming, wat concreet neerkomt op de keuze tussen 'zo laag mogelijke tarieven' en 'zo snel mogelijk tolvrij'. Daarnaast sluit de provincie niet uit dat zij op enig moment haar belang in de WST verkleint (gehele- of gedeeltelijke verkoop van aandelen), mits het publieke belang adequaat geborgd kan worden. Een andere mogelijkheid is om de WST in eigen beheer te exploiteren, hetgeen de opheffing en defiscalisering van de WST zou betekenen. De uitwerking van deze invulling moet nog ter hand genomen worden. Het is evident dat de verschillende keuzes in meer of minder mate invloed hebben op de bedrijfsstrategie van de WST en daarmee op de belangen van medewerkers en klanten.

5. Belangrijkste activiteiten WST

Vorbereiding tunneltechnische renovatie

Reeds in 2014 zijn de WST en Westerscheldetunnel Maintenance (WM) met de voorbereidingen van de renovatie van de tunneltechnische systemen gestart. De renovatie zal plaatsvinden tussen 1 januari 2017 en 30 juni 2018. Het gaat hier om het vernieuwen van functionaliteiten zoals de bediening en besturing van de systemen, de verkeersinstallaties en communicatiesystemen. Dit project is onderdeel van het WM-onderhoudscontract.

In maart 2003 is de Westerscheldetunnel in bedrijf genomen. Sindsdien hebben er al diverse aanpassingen plaatsgevonden. Hoewel de huidige techniek nog steeds voldoet, raakt deze technisch gezien op onderdelen achterhaald en steeds moeilijker te onderhouden. Om de speerpunten veiligheid en beschikbaarheid in de toekomst te kunnen waarborgen, is een renovatie van een groot aantal tunneltechnische installaties van de tunnel noodzakelijk. Het gaat dan om de verkeersinstallaties (verkeerssignalering, stilstandsdetectie en de bijbehorende computers), de video-, omroep- en noodtelefooninstallaties, alle besturingscomputers, netwerken, glasvezelverbindingen en de bedieningsystemen voor de operators.

Het uitgangspunt hierbij is dat de revisiewerkzaamheden gefaseerd en zoveel mogelijk met behoud van de huidige beschikbaarheid van de tunnel verwezenlijkt worden. Dit betekent dat er rekening gehouden moet worden met gefaseerde aanpassingen van de installaties. Een groot gedeelte zal eerst nieuw gebouwd worden en daarna zullen pas de oude installaties worden verwijderd. Planning, risico's en wederzijdse verwachtingen worden om die reden met de aannemer al in een vroeg stadium goed op elkaar afgestemd.

De meeste systemen zullen parallel aan de bestaande systemen opgebouwd worden. Dit vergt inzicht en vernuft om naast de bestaande systemen ruimte te creëren voor nieuwe systemen. In deze fase is het dan ook mogelijk dat de kritische systemen van de tunnel al getest worden zonder dat de tunnel zelf is omgebouwd. Denk hierbij aan de computersystemen, videobewaking en het computernetwerk. De ombouw in de tunnelbuizen zelf vindt in de nachtelijke uren plaats. Daardoor zal tijdens de uitvoering van de renovatie er sprake kunnen zijn van een aantal extra nachten met tegenverkeer in een tunnelbuis.

Westerscheldetunnel in 2016 twee nachten afgesloten

Het is een wettelijke verplichting om periodiek NEN-3140 inspecties uit te voeren waarbij de installaties in de Westerscheldetunnel volledig spanningsloos worden gezet om zo metingen en inspecties uit te kunnen voeren aan de systemen die normaal gesproken altijd onder spanning staan. Dit dient ook te gebeuren op de locaties waar de centrale apparatuur voor de bediening en besturing van de Westerscheldetunnel en de Sluiskiltunnel zijn opgesteld. Dit betekent dat de Westerscheldetunnel moet worden afgesloten gedurende deze inspecties.

De Sluiskiltunnel wordt op dat moment bediend vanaf de Bedienlocatie in Dienstgebouw West en kan dus gewoon voor het verkeer openblijven. Omdat ook jaarlijks een calamiteitentest moet worden uitgevoerd is de Westerscheldetunnel dit jaar twee opeenvolgende nachten (7 en 8 juni) totaal afgesloten voor het verkeer. Het is niet mogelijk om de calamiteitentest te combineren met de NEN-inspecties omdat de tunnelinstallaties dan niet beschikbaar zijn. In de tweede nacht zal de overlast overigens beperkter zijn omdat de tunnel dan vanaf 00.00 uur tot 04.00 uur afgesloten wordt. De eerste nacht is dat nog om 20.30 uur.

Nieuwe generatie t-tag

Vanaf 2013 is gemeld dat de WST samen met Movenience onderzoek doet naar de opvolging/vervanging van de huidige t-tag. In eerste instantie richtte de aandacht zich op een zogenaamde stickertag, die werkt met RFID-technologie. De stickertag voldeed wel aan de voorwaarden voor een alternatief dat niet gevoelig is voor batterijstoringen en dat vast te monteren is in een voertuig, maar de stickertag bleek niet betrouwbaar genoeg in het dagelijks gebruik.

In de tussentijd heeft de huidige leverancier van de t-tag besloten om een nieuwe generatie t-tag op basis van de door de WST gehanteerde infraroodtechniek te ontwikkelen. Met hen heeft afstemming plaatsgevonden over het ontwikkelen van een opvolger die gebruik maakt van een accu in plaats van een losse batterij en die een kleiner formaat heeft. Op dit moment wordt nog onderzoek gedaan naar de levensduur van de accu.

Voordeel van deze ontwikkeling is dat de randapparatuur op het tolplein beide generaties t-tags door elkaar heen kan aflezen, waardoor een migratie in een korte tijd niet noodzakelijk is.

De verwachting is dat de nieuwe t-tag begin 2017 beschikbaar komt. Vanaf dat moment zal ook sterk ingezet worden om het aantal van de t-tagpassages te laten stijgen waardoor een verbeterde doorstroming op het tolplein ontstaat.

6. Sluiskiltunnel

Op 23 mei 2015 is de Sluiskiltunnel opengesteld voor het verkeer. De WST is namens de Provincie Zeeland beheerder van de Sluiskiltunnel.

In de overeenkomst inzake Beheer, Onderhoud, Verkeers- en Incidentmanagement (BOVI) is vastgesteld wat de rol van de WST als materieel beheerder van de Sluiskiltunnel inhoudt ten opzichte van de Provincie Zeeland als opdrachtgever en formeel beheerder.

Beheer & Onderhoud Sluiskiltunnel

Het beheer & onderhoud is gericht op het geheel van activiteiten om de infrastructuur en overige onderdelen gedurende de gehele levensduur optimaal te houden. Deze werkzaamheden omvatten onder andere controlewerkzaamheden, herstelmaatregelen, alsmede uitvoeringstaken van het onderhoud en het afstemmen van allerlei zaken met andere wegbeheerders en vergunningverleners. Daarnaast worden verplichtingen die voortvloeien uit wet- en regelgeving nageleefd, zoals onder meer de Warvw en de Wegenwet.

Het onderhoudscontract van de Sluiskiltunnel heeft initieel een looptijd van twee jaar. De onderhoudsaannemer WM voert het onderhoud voor de Sluiskiltunnel uit in naam van de bouwcombinatie Combinatie BAM-TBI (CBT). De Provincie heeft in oktober 2015 besloten het onderhoud en instandhouding van de Sluiskiltunnel over de jaren 3 tot en met 10 na de oplevering van de Sluiskiltunnel uit te laten voeren door CBT. De optie is in feite een verlenging van de bestaande onderhoudsovereenkomst.

Naast het in rekening brengen van de normale onderhoudstermijnen kan de aannemer voor sommige werkzaamheden en/of vervangingen aanvullende facturen sturen. Zeker met het oog op de technische levensduur van belangrijke componenten en de mogelijke overdracht naar Rijkswaterstaat in 2025 heeft de WST de Provincie geadviseerd om het totale gereserveerde budget voor het onderhouden van de Sluiskiltunnel beschikbaar te houden.

Verkeers- en Incidentmanagement Sluiskiltunnel

Het verkeersmanagement vindt plaats door 24-uurs toezicht vanuit de bedieningsruimte van de WST. Daarnaast worden gekwalificeerde medewerkers van de afdeling Beheer & Onderhoud ingezet bij incidenten en pechverplaatsingen.

De WST vult het incidentmanagement voor het tracé van de Sluiskiltunnel op gelijke wijze in als bij de Westerscheldetunnel. De bestaande contracten met Stichting Incident Management Nederland en de Stichting Incidentmanagement Vrachtauto's zijn hiervoor uitgebreid. Dit geldt eveneens voor de gladheidsbestrijding. Deze wordt net als bij de Westerscheldetunnel uitgevoerd in samenwerking met de Provincie Zeeland, Rijkswaterstaat en een groot aantal andere Zeeuwse wegbeheerders.

7. Verkeersprognose

Sinds de openstelling van de Westerscheldetunnel groeit het aantal passages met gemiddeld iets meer dan 2% per jaar. Na een forse stijging van 4% in 2014 was in 2015 gerekend op 1% groei maar in werkelijkheid zal naar verwachting een groei van 2,2% worden gerealiseerd. Voor 2016 wordt, ten opzichte van de prognose voor 2015, een stijging van 2% begroot. Ten opzichte van de verwachting van vorig jaar ligt het aantal passages in 2016 circa 130.000 hoger. Dat heeft ook een positief effect op de begrote inkomsten.

In 2012 en 2013 nam het aantal vrachtwagens af. In 2014 was voor het eerst sinds jaren weer een herstel te zien. In 2015 bleek dat dit herstel heeft doorgezet. In 2016 is geen verdere specifieke groei voorzien.

Het aandeel van de t-tagpassages nam in 2014 in zijn totaliteit af. De verwachting is dat de daling in 2015 niet doorzet. In 2016 is met een gelijkblijvend aandeel van de t-tagpassages gerekend. Als in 2017 een nieuwe generatie t-tag wordt geïntroduceerd zal actief worden ingezet om dit percentage te verhogen, om op die wijze de doorstroming op het tolplein te bevorderen.

De werkzaamheden aan de Sloeweg en de Tractaatweg en de recente openstelling van de Sluiskiltunnel kunnen van invloed zijn op de ontwikkeling van de passages en het verdere onvoorspelbare verloop daarvan. De verwachting is dat de opwaardering van de N62 zeker nodig zal zijn om tot aan het eind van de exploitatieperiode (2033) een jaarlijkse groei van 2% te realiseren.

Op basis van de te verwachten realisatie in 2015, zijn de passages en de onderverdeling daarvan voor 2016 als volgt begroot:

Cat.	Voertuig	realisatie 2013	realisatie 2014	prognose 2015	begroting 2016
1	Personenauto	1.462.193	1.513.488	1.579.560	1.611.150
1A	cat. 1 met abonnement	3.474.006	3.545.754	3.609.588	3.681.780
2	cat. 1 met aanhanger	75.918	83.046	87.001	88.741
2A	cat. 2 met abonnement	126.840	140.495	144.708	147.602
3	vrachtwagens, bussen	27.295	29.154	28.728	29.303
3A	cat. 3 met abonnement	118.607	124.339	117.794	120.150
4	cat. 3 met aanhanger	139.555	156.817	167.258	170.603
4A	cat. 4 met abonnement	295.994	308.049	316.988	323.328
5	Motor	21.903	25.427	25.583	26.095
5A	motor met abonnement	17.456	21.460	21.080	21.502
	Tolvrije dagen	61.746	107.933	107.870	110.029
	Vrije passages	44.717	45.904	46.003	46.924
Totaal		5.866.230	6.101.866	6.252.161	6.377.207

8. Tarieven

De directie baseert haar strategie op de Tunnelwet Westerschelde, waarin is opgenomen dat de exploitatie van de WST tot 14 maart 2033 zal duren. Binnen deze tijdsduur worden de tarieven gebaseerd op de door de aandeelhouder geformuleerde doelstellingen en de door de vennootschap gekozen missie.

Deze missie luidt: Het streven naar optimale dienstverlening tegen zo laag mogelijke tarieven". Zo laag mogelijk' wordt onder andere bepaald door de verplichting van de WST om in 2033 de tunnel te hebben afgeschreven zodat deze voor het symbolische bedrag van € 1 kan worden overgedragen aan het Rijk.

In de voorliggende begroting is het tarief voor 2016 niet verhoogd omdat met het hogere aantal passages in 2015 (wat doorwerkt in de jaren daarna) en een gelijkblijvend tarief in 2016 ruimschoots aan de huidige door de Provincie geformuleerde doelstelling kan worden voldaan. Daarmee wordt afgeweken van het in 2013 vastgestelde tarievenbeleid waarin voor 2016 een stijging van de tarieven met 2% was voorzien. In feite wordt er op deze manier een 'tussenjaar' gecreëerd in afwachting van de uitwerking van de aandeelhoudersstrategie.

Zodra de aandeelhouder de aandeelhoudersstrategie voor de WST heeft uitgewerkt, kunnen de eventuele gevolgen voor de tarieven opnieuw worden bekeken. Daaropvolgend wordt ook bekeken in hoeverre de bovengenoemde missie nog aansluit bij de nieuwe strategie.

Voor 2016 zijn zes tolvrije dagen vastgesteld. Dat zijn de volgende zaterdagen: 30 januari, 27 februari, 26 maart, 24 september, 29 oktober en 26 november.

De tarieven voor 2016 zijn als volgt:

	Nominaal tarief 2015	Nominaal tarief 2016	t-tag tarief 2015	t-tag tarief 2016	Veelgebruikers tarief 2015	Veelgebruikers tarief 2016
Cat. 1	5,00	5,00	3,80	3,80	3,05	3,05
Cat. 2	7,45	7,45	5,70	5,70	4,55	4,55
Cat. 3	18,20	18,20	13,90	13,90	11,15	11,15
Cat. 4	25,00	25,00	19,00	19,00	15,25	15,25
Cat. 5	2,50	2,50	2,50	2,50	2,00	2,00

9. Movenience

Movenience is een dochteronderneming van de WST die in 2007 is ontstaan vanwege de Europese ontwikkeling waarin onderscheid moest worden gemaakt tussen de beheerder en exploitant van de infrastructuur enerzijds en de 'provider' die de autogebonden transacties afwikkelt anderzijds.

Movenience is gespecialiseerd in aan mobiliteit gerelateerde betaalservices. Dat wil zeggen: diensten die het weggebruikers makkelijker maken om te betalen voor tol, parkeren en het opladen van elektrische auto's.

Movenience bedient twee soorten klanten. Enerzijds de operators: aanbieders van voertuig gerelateerde diensten die met één van de betaalmiddelen van Movenience (t-tag, m-tag of e-tag) betaald kunnen worden. Anderzijds de abonneementhouders: zij die gebruikmaken van deze betaalmiddelen om voor de diensten van de aangesloten operators af te rekenen.

De dienstverlening voor de operators richt zich op het uitgeven van betaalmiddelen (t-tag, m-tag of e-tag), het afwikkelen van financiële transacties en het debiteuren-beheer. Voor de klanten van de WST en de Sluiskiltunnel verzorgt Movenience de klantenservice.

Movenience heeft bij ruim 54.000 abonneementhouders meer dan 78.000 t-tags in bruikleen gegeven. Daarmee worden ruim 4.000.000 passages per jaar door de Westerscheldetunnel afgerekend.

Parkeren

t-tag abonnees kunnen in diverse parkeergarages in Vlissingen, Terneuzen en Middelburg parkeergeld betalen met de t-tag. Voor één bedrag (€ 0,75 per maand) kunnen t-tag abonnees hiervan gebruik maken bij alle aangesloten garages. Eind 2015 maken ruim 2.200 abonnees gebruik van deze service. In 2015 is aan de gemeente Goes een offerte uitgebracht voor de toepassing van de t-tag in de parkeergarage Westwal. De gemeente wil hier echter pas in 2016 over besluiten in samenhang met het totale parkeerbeleid in Goes.

e-tag

Eind 2012 is een overeenkomst gesloten met DELTA N.V. waarin de samenwerking tussen beide bedrijven op het gebied van laadpassen voor elektrische auto's is vastgelegd. Movenience treedt als laaddienstverlener op met als betaalmiddel de e-tag: een pas waarmee betaald kan worden voor het opladen van elektrische voertuigen bij de openbare laadpunten in Nederland. De markt hiervoor is overigens nog beperkt. In 2016 wordt ingezet om ruim 1.700 transacties af te wikkelen voor de e-tag klanten.

10. Financiën

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de financiële doorwerking van het voorgenomen beleid. De begroting voor 2016 staat centraal met daarnaast de ontwikkelingen in de winst- en verliesrekening en de balans tot en met 2020.

10.1 Winst- en verliesrekening 2016-2020

Bedragen in € 1.000

	2016	2017	2018	2019	2020
Tolopbrengsten	29.030	30.269	31.547	32.866	34.225
Exploitatiebijdrage Provincie	23.279	23.279	23.279	23.279	23.279
Overige bedrijfsopbrengsten	267	273	278	284	290
Totaal bedrijfsopbrengsten	52.576	53.821	55.104	56.429	57.794
Personeelskosten	4.375	4.506	4.569	4.658	4.750
Uitzendkrachten	502	512	523	533	544
Afschrijvingen	28.492	28.503	29.064	29.548	29.577
Kosten instandhouding	4.573	6.160	4.568	4.663	4.702
Overige bedrijfskosten	3.703	3.796	3.822	3.916	4.011
Totaal bedrijfslasten	41.645	43.477	42.546	43.318	43.584
Saldo van de financiële baten	9	8	8	11	14
Resultaat voor belastingen	10.940	10.352	12.566	13.122	14.224
Belastingen	-	-	-	-	-
Resultaat na belastingen	10.940	10.352	12.566	13.122	14.224
Resultaat aandeel derden	35	35	35	35	35
Netto resultaat na belastingen	10.975	10.387	12.601	13.157	14.259

10.1.1 Tolopbrengsten

De tolopbrengsten van 2016 zijn gebaseerd op de passages uit de tabel in hoofdstuk 7 en van de tarieven in hoofdstuk 8.

Bedragen in €

Cat.	Voertuig	realisatie 2013	realisatie 2014	prognose 2015	begroting 2016
1	Personenauto	6.024.054	6.230.484	6.504.662	6.648.398
1A	cat. 1 met abonnement	10.359.182	10.565.426	10.653.109	10.963.782
2	cat. 1 met aanhanger	466.672	510.522	534.335	545.376
2A	cat. 2 met abonnement	570.375	624.226	638.606	657.703
3	vrachtwagens, bussen	409.951	438.154	428.511	440.013
3A	cat. 3 met abonnement	1.283.206	1.342.225	1.247.418	1.296.003
4	cat. 3 met aanhanger	2.881.942	3.238.781	3.523.813	3.523.110
4A	cat. 4 met abonnement	4.456.320	4.629.148	4.745.460	4.859.958
5	Motor	45.202	52.514	54.705	53.881
5A	cat. 5 met abonnement	33.707	41.581	42.598	41.848
Totaal		26.530.611	27.673.061	28.373.217	29.030.072

10.1.2 Exploitatiebijdrage

De exploitatiebijdrage van de Provincie is in 2010 afgekocht voor € 540 miljoen. Vanaf 2010 tot en met 2033 valt de exploitatiebijdrage jaarlijks vrij ten gunste van de winst- en verliesrekening. Aangezien deze vrijval op lineaire wijze geschiedt, gaat het jaarlijks om hetzelfde bedrag (€ 23.278.571), uiteraard rekening houdend met het einde van de exploitatieperiode op 14 maart 2033.

10.1.3 Overige opbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten betreffen de doorbelasting van dienstverlening voor Beheer, Onderhoud, Verkeers- en Incidentmanagement voor de Sluiskiltunnel aan de Provincie.

10.1.4 Personeelskosten

De netto personeelsformatie daalt in 2016 met 0,7 fte. ten opzichte van 2015. In de volgende tabel is de geraamde personeelsformatie weergegeven, inclusief de inzet van uitzendkrachten (die worden ingezet als tolgaarder).

Eigen personeel	Bruto FTE	Uitzendkrachten	Netto FTE
Directie & Secretariaat	2,6	-	2,6
Tolinning	9,2	8,2	17,4
Verkeers- & Incidentenmanagement	15,2	-	15,2
Technisch Beheer & Onderhoud	13,3	-	13,3
Financiën & Control	3,2	-	3,2
Personeel & Organisatie	2,9	-	2,9
Informatievoorziening	2,8	0,4	3,2
Marketing & Communicatie	3,2	-	3,2
Totaal	52,3	8,6	61,0

10.1.5 Afschrijvingen

De afschrijvingskosten worden voor het overgrote deel veroorzaakt door de afschrijving van het actief '*Tunnel*'. Dit betreft de totale bouwkosten van de Westerscheldetunnel met bijbehorende werken.

10.1.6 Instandhoudingskosten

De instandhoudingskosten worden voor het grootste deel veroorzaakt door de kosten van het onderhoud aan de Westerscheldetunnel. Hiervoor is in 2013 een twintigjarig contract afgesloten met een aannemerscombinatie. De kosten zijn gebaseerd op een onderhoudsplan met jaarlijks deels verschillende activiteiten en als gevolg daarvan wisselende lasten.

10.1.7 Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten worden voor het grootste deel veroorzaakt door de transactiekosten die Movenience in rekening brengt bij de WST. Daarnaast betreft het kosten voor verzekeringen, informatiesystemen en verschillende algemene kosten.

Per t-tag transactie betaalt de WST € 0,395 aan Movenience. Dat bedrag is gebaseerd op een berekening van de bespaarde en vermeden kosten van de WST plus een fiscale opslag. De vergoeding per transactie blijft in 2016 gelijk.

10.2 Balans 2016-2020

Bedragen in € 1.000

Balans per 31 december (voor winstbestemming)	2016	2017	2018	2019	2020
Materiële vaste activa	445.884	426.507	400.405	371.259	342.535
Financiële vaste activa	240	340	440	540	640
Vaste activa	446.124	426.847	400.845	371.799	343.175
Vorderingen en overlopende activa	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Liquide middelen	18.508	13.919	18.962	25.384	31.833
Vlottende activa	20.509	15.919	20.857	27.180	33.628
Totaal activa	466.633	442.766	421.702	398.979	376.803
Aandelenkapitaal	76.140	76.140	76.140	76.140	76.140
Wettelijke reserves	418	418	418	418	418
Onverdeelde winst	10.975	10.387	12.601	13.157	14.259
Eigen vermogen	87.533	86.945	89.159	89.715	90.807
Voorziening	50	50	50	50	50
Langlopende schulden	377.050	353.771	330.493	307.214	283.936
Kortlopende schulden	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Totaal passiva	466.633	442.766	421.702	398.979	376.803

10.2.1 Vaste activa

Deze post bestaat uit de waarde van 'de Westerscheldetunnel', 'Gebouwen' en 'Overige vaste activa'. Het actief 'Tunnel' betreft de totale bouwkosten van de Westerscheldetunnel met de toeleidende wegen en de aansluitende werken.

Het afschrijvingspercentage van de tunnel en gebouwen is jaarlijks 3,33% tenzij door dit percentage de boekwaarde op de einddatum van de WST groter is dan € 1. In dat geval wordt afgeschreven tot de einddatum (13 maart 2033). Bij de overige vaste activa worden verschillende afschrijvingstermijnen (variërend van 5% tot 20%) toegepast.

Onder Financiële Vaste Activa wordt de actuele waarde van de 60% deelneming in Movenience BV verantwoord.

10.2.2 Vlottende activa

In het saldo van de vlottende activa zijn ook de deposito's van de WST opgenomen. Deposito's worden aangehouden bij het Agentschap van het Ministerie van Financiën en hebben een looptijd korter dan een jaar.

10.2.3 Eigen vermogen

Het maatschappelijk kapitaal van de WST bedraagt € 90 miljoen, opgebouwd uit twee miljoen (gewone) aandelen met een nominale waarde van € 45 per stuk. Hiervan is per 31 december 2013 € 76.140.000 geplaatst en volgestort. Alle geplaatste en volgestorte aandelen zijn in handen van de Provincie Zeeland.

De 'Wettelijke reserves' zijn ontstaan naar aanleiding van de invoering van de euro. De aandelen zijn destijds geconverteerd van 100 gulden per stuk naar € 45 per stuk. Voor het ontstane verschil is een niet uitkeerbare reserve als bedoeld in artikel 67a, derde lid, van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek gevormd.

10.2.4 Voorziening

Dit betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen aan personeel dat 12,5 respectievelijk 25 jaar in dienst van de WST is.

10.2.5 Langlopende schulden

De Provincie Zeeland heeft haar verplichting met betrekking tot de exploitatiebijdrage in 2010 afgekocht tegen een eenmalige som van € 540 miljoen. Vanaf 2010 tot en met 2033 valt de afkoopsom jaarlijks vrij ten gunste van de winst- en verliesrekening. Aangezien deze vrijval op lineaire wijze geschiedt, gaat het jaarlijks om hetzelfde bedrag van € 23.278.571.

10.3 Investeringschema 2016-2020

In onderstaande tabel zijn de voorgenomen investeringen in de planperiode geclusterd op basis van de indeling die ook administratief wordt aangenomen. Na de tabel volgt per cluster een korte toelichting, waarin de belangrijkste investeringen worden benoemd.

Bedragen in € 1.000

Investing	Uitvoeringsjaar / uitgavenpatroon				
Omschrijving	2016	2017	2018	2019	2020
Tolplein	827	-	135	96	135
Tunnelbesturing	-	9.750	2.437	-	135
IT	115	-	-	-	300
Wegen	-	-	-	262	237
Totaal	942	9.750	2.572	358	807

Tolplein

De investering in 2016 betreft het restant van de renovatie van de tollanen. De investeringen in 2018 en 2020 betreffen het vervangen van een deel van de lichtgordijnen en de camera's op het tolplein.

Tunnelbesturing

De opgenomen investeringen in 2017 en 2018 betreffen de uit te voeren renovatie van belangrijke tunneltechnische systemen zoals de bediening en besturing, de verkeersinstallaties en communicatiesystemen. Deze investeringen maken deel uit van het huidige onderhoudscontract. De investering in 2020 is een reservering voor de eventuele vervanging van onderdelen van de tweede bediening.

IT

De investering in 2016 heeft betrekking op kantoorautomatisering. De investering in 2020 betreft de vervanging van de IT-infrastructuur.

Wegen

De opgenomen investering in 2019 en 2020 betreffen een reserveringen voor het opnieuw asfalteren van een deel van het Tolplein, de Tevixhoekweg, de toeritten van de tunnel en het kunstwerk over de Paardegatsche Watergang.

11. Risicoparagraaf

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de risico's die een rol spelen in de bedrijfsvoering van de WST en invloed kunnen hebben op de toekomstige financiële resultaten.

Verkeersprognose

In de meerjarenraming wordt over de gehele looptijd rekening gehouden met een jaarlijkse volumestijging van het verkeer van 2%. Op middellange termijn hebben de realisatie van de Sluiskiltunnel, de verbreding van de Sloeweg en de Tractaatweg en de ontwikkeling van het toerisme in Zeeland vermoedelijk een positief effect op de verkeersstromen en daarmee ook op het aantal passages bij de WST. Daar staat tegenover dat economische ontwikkelingen, de vergrijzing en de krimp van de Zeeuwse bevolking een negatieve invloed kunnen hebben op het aantal passages.

Onderhoudsovereenkomst

De aard van het huidige onderhoudscontract, met een looptijd van twintig jaar, is anders dan het vorige contract met KMW. Zo kan er bijvoorbeeld niet meer in alle gevallen een beroep worden gedaan op garanties en komen sommige risico's voor rekening van de WST. In de begroting en de meerjarenraming is met dit verschoven risico zo goed mogelijk rekening gehouden.

WM en de WST verschillen op onderdelen van mening over de scope en de inhoud van het onderhoudscontract. Beide partijen zetten zich in om dit meningsverschil in onderling overleg op te lossen.

Operationele risico's

Met de operationele risico's worden de risico's bedoeld die optreden ten aanzien van het exploiteren van de tunnel. Dit omvat risico's ten gevolge van onder meer ongevallen, technische mankementen en rampen die tot stremming van en schade aan de tunnel kunnen leiden. Deze risico's worden regelmatig geëvalueerd.

Voor de Westerschelde-tunnel en de Sluiskiltunnel is een verzekering afgesloten met voor iedere tunnel een uitgebreide schadedekking, met een limiet van € 100 miljoen per jaar en een eigen risico van € 50.000 per aanspraak. Daarnaast is een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering afgesloten met een maximale dekking van € 20 miljoen per jaar en een eigen risico van € 10.000 per aanspraak.

Onvoorzien risico

In 2010 is een overeenkomst gesloten tussen de Provincie en de WST waarbij de afkoop van de exploitatiebijdrage en de uitkering van de aanwezige agioreserve is overeengekomen. In lid 4 van deze overeenkomst is overeengekomen dat de Provincie zorg zal dragen dat de WST altijd aan haar financiële en andere verplichtingen kan voldoen. Dit is niet van toepassing indien er sprake is van buitengewone onvoorziene omstandigheden van zodanige aard dat de Provincie Zeeland daar in redelijkheid niet aan gehouden kan worden.